

nødvendigt. Vi have 3 Stattelove, og det af en god Grund, fordi der er en uhyre Forskjel mellem Kjøbenhavn og den mindste Landkommune, en meget større Forskjel end at vi kunne udvise den, selv ved disse efter min Overbevisning for Resten ganske hensigtsmæssige Forslag om Skattevedtægter i de enkelte Kommuner. Denne store Forskjel kan ikke udvisses ved saadanne Vedtægter. Jeg tror derfor, at det er rigtigst at blive ved de forskjellige Stattelove for de forskjellige Klasser af Kommuner, og jeg tror, at dette, idet vi altsaa se bort fra, hvad vi selv have tilladt os at foreslaa, kan naas ved at optage endel af det, Udvalgets Flertal har foreslaaet; men vi maa først og fremmest ikke indblande Ting, der ere Sagen albeles uvedkommende, og det er Bestemmelserne om den kommunale Valgret, som vi tilstræffelig have omtalt, og dernæst er der en Paragraf, som efter min Overbevisning, bortset fra den formelle Side, vil uden Nødvendighed skabe mange Vanskeligheder, nemlig Paragrafen om Hartkornskattens Fastslaaen. Denne Paragraf kan jeg ikke gaa med til, ikke fordi jeg er imod, at Hartkornet befris for endel af de Byrder, det for Diebliffet bærer, men fordi jeg har den Overbevisning, at Hartkornskatten i Landkommunerne, og det er jo kun der, den findes, er den eneste ubetinget sikre Skat, som man under alle Omstændigheder vil kunne faae, altsaa ogsaa under Konjunkturer, hvor den personlige Skatteevne, især naar man giver saa bestemte Regler for Indkomstskat, for det Meste vil eller kan falde bort eller dog væsentlig falde bort. Jeg kan heller ikke indvømme, at den Lettelse, som paastaas at ligge i Hartkornskattens Fastslaaen, er saa stor, som det formenes. Der er vistnok en Utvilselighed tilstede i Lovforslaget, naar det i § 4 sidste Sætning hedder: „Har nogen Næring m. v. i en eller flere Kommuner her i Riget,“ osv. Under „Næring“ maa dog vel ogsaa indbefattes den Indtægt, der kommer fra Hartkornet, men det fremgaar ikke tydelig af Lovforslaget. Efter Ordene i § 3 b. omfatter Næringskatten, som jeg vil betegne den, ikke den, der driver Hartkorn, men hvor skal altsaa Indtægten af Hartkorn beskattes? Er det i den Kommune, hvor Personen opholder sig, eller den Kommune, hvor Hartkornbristen foregaar? (Monrad: Hvor Hartkornet ligger!) Det staar der ikke (Monrad: Det er en Selvfølge!) Det er en Selvfølge, siger det ærede Medlem, og det var netop det Svar, jeg ønskede for at vise, at de Herrer tage feil, naar de sige, at Hartkornskatten nedbattes ved denne Lov. Nei, den bliver kun beskattet to Gange.

For det Første naar man Hartkornskatten fast som Prioritet, saaledes som det er blevet kaldet, og dernæst beskatter man Driften af Hartkornet gennem Næringskatten, der jo ogsaa skal svares af de Hartkornsdrivende; men det er ikke nogen Maade at lette Hartkornet paa. Nei, mine Herrer, den nuværende Lovgivning har en Maade at lette Hartkornet paa, og det er ganske simpelt denne, at Kommunerne benytte deres Ret til at lægge en større Part paa Formue- eller Leilighedskatten eller, om man vil, Formue- og Indtægtskatten. Det har imidlertid vist sig, at man ikke trænger til denne Myndighed, idet den kun meget sjældent benyttes, og dette ligger ganske simpelt deri, at i de allerfleste Kommuner ere Hartkornseierne eller Brugerne de største Skatteydere, saa at det bliver temmelig ligegyldigt, hvorledes man omfordeler Skattebeløbet. I nogle Kommuner har man dog benyttet Myndigheden; man er jo endogaa, efter hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns Iste Valgreds (Rimestad) oplyste, gaaet ned med Hartkornskatterne til en Tolvtedel; det har jeg ikke Erfaring for, men derimod kjender jeg Kommuner, hvor man er gaaet ned til $\frac{1}{6}$ eller $\frac{1}{7}$. Jeg tror altsaa, at den Fordel for Hartkornet, som skulde opnaas gennem Lovforslaget, er saa lille, at den ikke vil opveies af de store Ulemper, der vilde opstaa ved dels at gaa over til tilsyneladende nye Skattnormer, dels ved at forlade den Maade, hvorpaa Skatteligningen praktisk har udviklet sig her i Landet. Slutelig vil jeg tillade mig den Bemærkning, at jeg for mit personlige Vedkommende ikke har og aldrig vil have Noget imod at forandre Betegnelsen Skat af Formue og Leilighed til Formue-, Indtægt- og Leilighedsstat — eller, om man vil, til Formue- og Indtægtsstat — med Sagttagelse af de Leilighedsmomenter, som de ærede Forslagsstillere og Flertallet i Udvalget jo i saa rigt Maal have taget, thi der er i Virkeligheden en Masse Leilighedsmomenter i Lovforslaget. Den nuværende Formue- og Leilighedsstat, saaledes som den praktisk har udviklet sig, er i Virkeligheden ikke nogen egentlig Formuestat, hvorved Leilighedsmomentet kommer i Betragtning, men den er i Virkeligheden en Formue- og Indtægtsstat. Saaledes har det udviklet sig, og det kan ikke være anderledes, thi Indtægten er det synlige Resultat af Formuen, naar den ikke vil tage den uproduktive Formue med, og dertil vil jeg ioltfald ikke kunne gaa med. Det er de Grunde, mine Herrer, hvorfor jeg ikke har kunnet slutte mig til en Anbefaling af Lovforslaget, men har maattet indstille det til